

ตัวอย่างฉลากยาเสริมสำหรับประชาชน

จากคณะทำงานพัฒนาฉลากยาและข้อมูลยาสำหรับประชาชน (ภายใต้โครงการ RDU Hospital)

ฉลากยาเสริมสำหรับประชาชน พาราเซตามอลชนิดเม็ด 500 มิลลิกรัม

- 1 ขนาดยาในผู้ใหญ่ ไม่เกิน 15 มก./กก./ครั้ง (สูงสุด 1,000 มก.) และไม่เกิน 4,000 มก. (8 เม็ด) ใน 24 ชั่วโมง
- 2 ผู้ใหญ่ไม่ควรใช้ยานี้ติดต่อกันนานเกิน 10 วัน โดยไม่ปรึกษาแพทย์
- 3 การใช้พาราเซตามอลเกินขนาด อาจทำให้เซลล์ตับถูกทำลาย มีอาการตาเหลือง ตัวเหลือง ปัสสาวะสีเหลืองเข้ม อ่อนเพลีย นำไปสู่ภาวะตับวายและการเสียชีวิตได้
- 4 โปรดระวังการได้รับพาราเซตามอลจากหลายแหล่งพร้อมกัน เช่น จากยาแผลงบรรเทาหวัด และยากลากั๊กม่นี้อสูตรที่มีพาราเซตามอลเป็นส่วนผสม เป็นต้น

ฉลากยาเสริมสำหรับประชาชน พาราเซตามอลชนิดน้ำ

- 1 ขนาดยาในเด็ก ไม่เกิน 15 มก./กก./ครั้ง (สูงสุด 1,000 มก.) และไม่เกิน 75 มก./กก./24 ชั่วโมง (สูงสุด 3,250 มก./24 ชั่วโมง)
- 2 เด็กไม่ควรใช้ยานี้ติดต่อกันนานเกิน 5 วัน โดยไม่ปรึกษาแพทย์
- 3 การใช้พาราเซตามอลเกินขนาด อาจทำให้เซลล์ตับถูกทำลาย มีอาการตาเหลือง ตัวเหลือง ปัสสาวะสีเหลืองเข้ม อ่อนเพลีย นำไปสู่ภาวะตับวายและการเสียชีวิตได้
- 4 โปรดระวังการได้รับพาราเซตามอลจากหลายแหล่งพร้อมกัน เช่น จากยาน้ำบรรเทาอาการไข้ หวัด และไอ ชนิดที่เป็นยาผสม
- 5 อย่านำยาของเด็กไปป้อนให้เด็กเล็ก

ฉลากยาเสริมสำหรับประชาชน พาราเซตามอล + ออเฟนาครีน

- 1 ระวังการได้รับพาราเซตามอลเพิ่มเติมจากแหล่งอื่น เพราะจะได้รับพาราเซตามอลอย่างซ้ำซ้อน จนได้รับยาเกินขนาด
- 2 การใช้พาราเซตามอลเกินขนาด อาจทำให้เซลล์ตับถูกทำลาย มีอาการตาเหลือง ตัวเหลือง อ่อนเพลีย นำไปสู่ภาวะตับวายและการเสียชีวิตได้
- 3 ยานี้อาจทำให้ท้อง จืดต้องระมัดระวังในการขับถ่ายทางทวารหรือการปฏิบัติงานที่อาจเกิดอุบัติเหตุได้ง่าย และไม่กินร่วมกับแอลกอฮอล์
- 4 หลีกเลี่ยงการใช้ในผู้ป่วยสมองเสื่อมหรือผู้สูงอายุ เนื่องจากเพิ่มความเสี่ยงต่อการพลัดตก หล้ม ปากแห้ง ปัสสาวะลำบาก สับสน และความจำเลอะเลือน

ฉลากยาเสริมสำหรับประชาชน ไอบูโพรเฟนชนิดเม็ด

- 1 ยานี้เป็นยาในกลุ่มเอ็นเสด ห้ามใช้ยานี้ถ้าเคยแพ้เอ็นเสดชนิดอื่น เช่น แอสไพริน
- 2 ควรใช้เอ็นเสดด้วยขนาดยาต่ำที่สุด และด้วยระยะเวลาที่สั้นที่สุด โดยเฉพาะในผู้สูงอายุ เพื่อป้องกันอันตรายจากยา เช่น ผลที่กระเพาะอาหารและลำไส้ (ปวดท้อง แสบท้อง) เลือดออกทางเดินอาหาร (ถ่ายดำ เป็นลม) ไตวาย หลอดเลือดหัวใจหรือสมองอุดตัน (กล้ามเนื้อหัวใจตายหรือเป็นอัมพาต) ผื่นแพ้รุนแรงที่ผิวหนัง ผลข้างเคียงข้างต้นอาจเป็นอันตรายถึงชีวิต นอกจากนี้ยังอาจทำให้มีอาการบวม และความดันเลือดสูงขึ้น
- 3 ไม่ควรใช้ไอบูโพรเฟนร่วมกับแอสไพริน

ฉลากยาเสริมสำหรับประชาชน ไอบูโพรเฟนชนิดน้ำ

- 1 ยานี้เป็นยาในกลุ่มเอ็นเสด ห้ามใช้ยานี้ถ้าเคยแพ้เอ็นเสดชนิดอื่น
- 2 ควรใช้พาราเซตามอลเป็นยาขนานแรกในการลดไข้ แก้ปวด ในเด็ก
- 3 ใช้ยานี้ร่วมกับพาราเซตามอลได้
- 4 ใช้ยาให้ถูกขนาดตามคำสั่งใช้ยาของแพทย์ อย่าเพิ่มขนาดยาเอง
- 5 หลังใช้ยา 3 วัน ถ้ายังมีไข้ หรือยังไม่หายปวด ควรกลับไปพบแพทย์
- 6 กรณีสงสัยแพ้เป็นไข้เลือดออก ไม่ควรใช้ยานี้ เพราะอาจทำให้มีเลือดออกอย่างรุนแรงได้

ฉลากยาเสริมสำหรับประชาชน ลอราทาติน/เซททิริจีน

- 1 ยานี้เป็นยาแก้แพ้ชนิดวงน่อย ใช้เฉพาะเมื่ออาการของโรคมึสาเหตุจากการแพ้ หรือโรคมึแพ้เท่านั้น เช่น ใช้นกรมึนน้ำมูกไหล รือรังจากโรคมึแพ้ เป็นผื่นคันจากการแพ้ หรือเป็นผื่นลมพิษ เป็นต้น
- 2 ยานี้ไม่ช่วยลดน้ำมูกในผู้ที่มีน้ำมูกไหลจากโรคหวัด ไอ เจ็บคอ เนื่องจากริดคังกล่าวเป็นโรคติดเชื้อ ไม่ได้มีสาเหตุจากการแพ้ การใช้ยาแก้แพ้ชนิดวงน่อย เช่น คลอเฟนิรามิน อาจบรรเทาอาการได้บ้างในผู้ป่วยบางราย
- 3 ไม่ควรเรียกยานี้ว่า “ยาลดน้ำมูก” เนื่องจากทำให้เข้าใจผิดว่าลดน้ำมูกได้จากทุกสาเหตุ

ฉลากยาเสริมสำหรับประชาชน อะม็อกซิซิลลินในโรคไขสันหลังอักเสบ

- 1 ยานี้เป็นยาปฏิชีวนะ ใช้รักษาโรคติดเชื้อแบคทีเรีย ไม่ออกฤทธิ์ต่อไวรัส
- 2 โรคไขสันหลังอักเสบส่วนใหญ่เกิดจากเชื้อไวรัส ไม่ต้องใช้ยาปฏิชีวนะเพราะหายได้เองด้วยภูมิคุ้มกันตามโรค
- 3 ผู้เป็นไขสันหลังอักเสบที่ควรใช้ยาปฏิชีวนะคือ ผู้ที่มีอาการรุนแรง เช่น ไข้สูง หรือมีอาการดีขึ้นในช่วง 5-6 วันแรก แต่กลับเป็นใหม่ หรืออาการไม่ดีขึ้นภายใน 10 วัน
- 4 เนื่องจากปัญหาเชื้อดื้อยา บางครั้งต้องให้ยานี้ในขนาดสูงเป็นสองเท่าของขนาดยาปกติ
- 5 อาจทำให้เกิดการแพ้ที่รุนแรงถึงชีวิตได้

ฉลากยาเสริมสำหรับประชาชน อะม็อกซิซิลลินในโรคคออักเสบ

- 1 ยานี้เป็นยาปฏิชีวนะ ใช้รักษาโรคติดเชื้อแบคทีเรีย ไม่ออกฤทธิ์ต่อไวรัส
- 2 ไม่ควรเรียยกยานี้ว่า “ยาแก้ไอ” เพราะเป็นชื่อเรียกที่ผิด และไม่มึฤทธิ์ในการแก้ไอ
- 3 การรักษาอาการเจ็บคอจากแบคทีเรีย ต้องใช้ยานี้นาน 10 วัน เพื่อป้องกันโรคแทรกซ้อน เช่น ลิ้นหัวใจรั่ว
- 4 โรคหวัด ไอ เจ็บคอ มากกว่า 8 ใน 10 ครั้ง ไม่ต้องใช้ยาปฏิชีวนะในการรักษา
- 5 การใช้ยานี้อย่างพร้าเพื่อทำให้แบคทีเรียดื้อยา ทั้งดื้อต่อยานี้และยาปฏิชีวนะอื่น ซึ่งอาจทำให้ไม่มียาใช้เมื่อติดเชื้อรุนแรง
- 6 อาจทำให้เกิดการแพ้ที่รุนแรงถึงชีวิตได้

ฉลากยาเสริมสำหรับประชาชน อะม็อกซิซิลลินชนิดน้ำ

- 1 ยานี้เป็นยาปฏิชีวนะ ใช้รักษาโรคติดเชื้อแบคทีเรีย ไม่ออกฤทธิ์ต่อไวรัส
- 2 การมึใช้ ไอ น้ำมูกไหล เจ็บคอ ในเด็กส่วนใหญ่ มากกว่า 8 ใน 10 ครั้ง เกิดจากการติดเชื้อไวรัสซึ่งใช้ยาไม่รักษาไม่ได้ แต่หายได้เองด้วยภูมิคุ้มกันตามโรค อาการเหล่านี้ อาจเป็นอยู่นาน 1-2 สัปดาห์
- 3 การใช้ยานี้อย่างพร้าเพื่อนำไปสู่ปัญหาเชื้อดื้อยา ทำให้รักษาได้ยากจนอาจไม่มียาใช้ ในที่สุด
- 4 การใช้ยานี้โดยไม่จำเป็นเพิ่มความเสี่ยงจากผลข้างเคียงของยา เช่น อาการท้องร่วง หรืออาจแพ้รุนแรงที่เป็นอันตรายถึงชีวิตได้

**ฉลากยาเสริมสำหรับประชาชน
ดอมเพอริโดนชนิดเม็ด**

- 1 ยานี้อาจทำให้หัวใจเต้นผิดปกติ ซึ่งเป็นอันตรายถึงชีวิตได้หากใช้เกินขนาด ใช้ติดต่อกันเป็นเวลานาน ใช้กับผู้ที่มีการทำงานของตับลดลงในระดับปานกลางถึงมาก ผู้มีจังหวะการเต้นหัวใจผิดปกติ หรือใช้ร่วมกับยาที่ส่งผลเสียต่อจังหวะการเต้นของหัวใจหรือใช้ร่วมกับยาที่ทำให้ระดับดอมเพอริโดนสูงขึ้นในเลือดซึ่งมีอยู่หลายชนิด
- 2 ไม่ควรใช้ยานี้เกิน 1 เม็ด/ครั้ง
- 3 ไม่ควรใช้ยานี้เกิน 3 เม็ด/วัน
- 4 ไม่ควรใช้ยานี้ติดต่อกันเกิน 7 วัน
- 5 รมมีตระวังเป็นพิเศษกับผู้ที่มีอายุมากกว่า 60 ปี และผู้มีการทำงานของไตลดลง

**ฉลากยาเสริมสำหรับประชาชน
ดอมเพอริโดนชนิดน้ำ**

- 1 ยานี้อาจทำให้หัวใจเต้นผิดปกติ ซึ่งเป็นอันตรายถึงชีวิตได้หากใช้เกินขนาด ใช้ติดต่อกันเป็นเวลานาน ใช้กับผู้ที่มีการทำงานของตับลดลงในระดับปานกลางถึงมาก ผู้มีจังหวะการเต้นหัวใจผิดปกติ หรือใช้ร่วมกับยาที่ส่งผลเสียต่อจังหวะการเต้นของหัวใจหรือใช้ร่วมกับยาที่ทำให้ระดับดอมเพอริโดนสูงขึ้นในเลือดซึ่งมีอยู่หลายชนิด
- 2 ไม่ควรใช้ยานี้เกิน 0.25 มก./กก./ครั้ง
- 3 ไม่ควรใช้ยานี้เกิน 0.75 มก./กก./วัน
- 4 ไม่ควรใช้ยานี้ติดต่อกันเกิน 7 วัน
- 5 รมมีตระวังเป็นพิเศษกับผู้มีการทำงานของไตลดลง

**ฉลากยาเสริมสำหรับประชาชน
อินาลาพริล**

- 1 แพทย์อาจใช้ยานี้ด้วยสาเหตุอื่นนอกเหนือจากภาวะความดันเลือดสูง หากสงสัยให้ปรึกษาแพทย์หรือเภสัชกร
- 2 ยานี้อาจทำให้มีอาการไอเรื้อรัง ลักษณะไอแบบแห้ง ๆ หรือกระแอม รู้สึกคันในลำคอ อาการนี้เป็นผลข้างเคียงจากยา ซึ่งรักษาไม่ได้ด้วยยาแก้ไอหรือยาอินโดรมที่ยาปฏิชีวนะเมื่อหยุดยาอาการไอจะหายไปโดยไม่กี่วัน ผู้ป่วยไม่ควรหยุดยาเองเพราะจะทำให้ความดันเลือดเพิ่มสูงขึ้น แต่ควรแจ้งให้แพทย์ทราบว่ามีอาการไอ เพื่อทำการวินิจฉัยและเปลี่ยนเป็นยากลุ่มอื่นให้แทน
- 3 ห้ามใช้กับหญิงมีครรภ์ช่วงไตรมาส 2, 3

**ฉลากยาเสริมสำหรับประชาชน
แอมโลดิปีน เลอร์คานิดีปีน มานิดีปีน**

- 1 แพทย์อาจใช้ยานี้ด้วยสาเหตุอื่นนอกเหนือจากภาวะความดันเลือดสูง หากสงสัยให้ปรึกษาแพทย์หรือเภสัชกร
- 2 ยานี้อาจทำให้เกิดการบวมที่เท้า ซึ่งเกิดจากการขยายตัวของหลอดเลือดแดงขนาดเล็กที่ส่วนปลายของร่างกาย ส่วนใหญ่เป็นการบวมในระดับน้อยถึงปานกลาง และมักไม่จำเป็นต้องหยุดยาเนื่องจากไม่เป็นอันตรายต่อผู้ป่วย อาการบวมนี้ไม่ได้หมายถึงการเป็นโรคไต
- 3 เมื่อมีอาการบวมควรแจ้งให้แพทย์ทราบไม่ควรหยุดยาเอง
- 4 ควรดูแลสุขภาพช่องปากให้ดี เพื่อป้องกันภาวะเหงือกอักเสบ

**ฉลากยาเสริมสำหรับประชาชน
เมทฟอร์มิน**

- 1 ยานี้เป็นยาขนานแรกที่ใช้ในการรักษาเบาหวานชนิดที่ 2 (ยาอื่นมีชื่อห้ามใช้)
- 2 การใช้ยานี้ต้องควบคุมควบคู่กับควบคุมอาหารและการออกกำลังกายอย่างสม่ำเสมอ มิฉะนั้นจะรักษาไม่ได้ผล
- 3 โดยทั่วไปยานี้ไม่ทำให้เกิดอาการน้ำตาลในเลือดต่ำ (หิว มือสั่น ใจสั่น)
- 4 ห้ามใช้ถ้ามีไตวายเรื้อรัง ชันรุนแรง (ระยะที่ 4 และ 5) เนื่องจากยาจะสะสมและนำไปสู่ภาวะกรดเกินในเลือดซึ่งเป็นผลข้างเคียงรุนแรงที่อาจทำให้เสียชีวิตได้
- 5 ปรึกษาแพทย์เพื่อหยุดใช้ยานี้ชั่วคราวกรณีต้องเอกซเรย์ด้วยการฉีดสี (สารทึบรังสี)

**ฉลากยาเสริมสำหรับประชาชน
กลัยเบนคลาไมด์/กลัยพีไซด์**

- 1 ยานี้เป็นยาด้านเบาหวาน ใช้ลดน้ำตาลในเลือด ถ้าใช้ไม่ถูกต้องจะทำให้ระดับน้ำตาลในเลือดต่ำ
- 2 ตัวอย่างอาการน้ำตาลต่ำในเลือด เช่น รู้สึกหิว หน้าซีด คลื่นไส้ เหงื่อแตก ปวดศีรษะ ปากชา มือสั่น ใจสั่น เป็นต้น หากมีอาการรุนแรงควรดื่มน้ำหวานและรีบไปโรงพยาบาล
- 3 ควรใช้ยานี้ตามเบาหวานตามแพทย์สั่งอย่างเคร่งครัด ไม่ลดหรือเพิ่มขนาดยาเอง
- 4 การใช้ยานี้ต้องควบคุมควบคู่กับการควบคุมอาหารและการออกกำลังกายอย่างสม่ำเสมอ มิฉะนั้นจะรักษาไม่ได้ผล

**ฉลากยาเสริมสำหรับประชาชน
ซิมวาสแตติน/อะทอวาสแตติน**

- 1 ยาที่ใช้ลดไขมันชนิดไม่ดีในเลือด ได้แก่ แอลติแอล และไดเรกซ์โซโรด์ ช่วยเพิ่มไขมันชนิดดีคือคอเลสเตอรอลได้บ้าง
- 2 ใช้เพื่อป้องกันโรคหลอดเลือดหัวใจและสมองในคนที่มีความเสี่ยงสูง หรือใช้ป้องกันการกลับเป็นซ้ำของผู้เป็นโรคหลอดเลือดหัวใจและสมองแล้ว
- 3 การควบคุมไขมันในเลือดให้ได้ผลต้องควบคุมอาหาร ออกกำลังกาย และควบคุมน้ำหนักควบคู่กัน และควรหยุดสูบบุหรี่
- 4 ยานี้อาจทำให้กล้ามเนื้ออักเสบจนเกิดภาวะกล้ามเนื้อสลาย ถ้าเจ็บกล้ามเนื้อรุนแรงโดยไม่มีสาเหตุควรไปพบแพทย์ทันที

**ฉลากยาเสริมสำหรับประชาชน
โคลชิซิน**

- 1 ใช้ยานี้ตามแพทย์สั่ง ไม่เพิ่มขนาดยาเอง เพราะหากใช้เกินขนาดอาจเกิดพิษต่อระบบต่าง ๆ ของร่างกายได้
- 2 หยุดยาทันทีถ้ามีอาการท้องเสียตั้งแต่ 3 ครั้ง คลื่นไส้ อาเจียน หรือปวดท้อง ถ้าอาการรุนแรงต้องรีบไปพบแพทย์ทันที เช่น ถ่ายอย่างมาก ถ่ายเป็นเลือดและมีอาการปวดบ่ง
- 3 หยุดยาและรีบไปพบแพทย์ทันทีถ้ามีอาการแสบริ่อนไปปากและลำคอ กลืนลำบาก สับสน หัวใจเต้นผิดปกติ หายใจลำบาก ใช้ขั้นสูงหรือปวดเมื่อยกล้ามเนื้ออย่างรุนแรง
- 4 อย่าใช้ร่วมกับยาอื่นโดยไม่ปรึกษาแพทย์หรือเภสัชกร

**ฉลากยาเสริมสำหรับประชาชน
อัลโลพูรินอล**

- 1 ห้ามใช้ยานี้โดยเด็ดขาด ถ้าเคยแพ้ยานี้
- 2 สังเกตการมีผื่นตามผิวหนังหลังใช้ยานี้ เพราะอาจเกิดการแพ้ทางผิวหนังอย่างรุนแรงได้ โดยเฉพาะในช่วง 2 เดือนแรกของการใช้ยา
- 3 หยุดยาทันทีถ้ามีผื่นขึ้น เป็นไข้ ตาแดง หรือมีแผลในปากหลังใช้ยา
- 4 ผู้มีการดูริสูงในเลือดเพียงประการเดียวไม่ควรใช้ยานี้ แต่ควรใช้เมื่อมีอาการอื่นร่วมด้วย เช่น มีอาการปวดข้อจากโรคเกาต์ตั้งแต่ 2 ครั้งต่อปี มีนิ่วในทางเดินปัสสาวะหรือมีนิ่วตามข้อที่เกิดจากโรคเกาต์ร่วมด้วย
- 5 ดื่มน้ำ 2-3 ลิตรต่อวันระหว่างใช้ยานี้ เพื่อป้องกันการเกิดนิ่วที่ไต